

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

15 лютага 2017 года, № 2 (2170)

ПАДЗЕЯ

Старшыня сената парламента Ісламскай Рэспублікі Пакістан Міян Раза Рабані наведваў БДУ і сустрэўся з кіраўніцтвам, выкладчыкамі і студэнтамі.

Пакістанцы цікавяцца навучаннем у Беларусі

У сваім выступленні рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка адзначыў, што ў апошні час кантакты паміж дзвюма краінамі ў адукацыйнай сферы інтэнсіўна развіваюцца: «Падпісаны шэраг дамоў паміж Міністэрствам адукацыі Беларусі і Міністэрствам федэральнай адукацыі. Дасягнуты дамоўленасці з універсітэтамі Пакістана наконт распрацоўкі сумеснай адукацыйнай праграмы па абмене студэнтамі. Цяпер абмяркоўваецца пытанне пра арганізацыю цэнтралізаванага накіравання для навучання ў беларускія ВНУ 50 грамадзян Пакістана. Наладжваецца супрацоўніцтва ў сферы прафесійнай адукацыі. Бакі інтэнсіўна працуюць у галіне навуковага супрацоўніцтва».

Міян Раза Рабані выступае ў залі Савета БДУ

У сваім выступленні Міян Раза Рабані казаў пра зацікаўленасць у абмене студэнтамі і выкладчыкамі дзвюх краін, падкрэсліўшы, што каля 60 % насельніцтва ў Пакістане зараз маладзейшыя за 30 гадоў. І, каб адносіны паміж краінамі былі доўгатэрміновымі і прадуктыўнымі,

неабходна забяспечыць сувязь паміж маладымі пакаленнямі. Нагадаем, у 2015 г. БДУ прымаў з візітам прэм'ер-міністра Пакістана Наваза Шарыфа. Пасля гэтага адбыўся візіт у адказ дэлегацыі

кіраўнікоў беларускіх ВНУ, падчас якога быў падпісаны шэраг пагадненняў аб супрацоўніцтве. У кааперацыі з Пакістанам намечаны шэраг сумесных праектаў у галіне біятэхналогій, харчовай прамыс-

ловасці, мікраэлектронікі, хімічных тэхналогій.

Парламенцкая дэлегацыя Пакістана наведвала БДУ ў рамках афіцыйнага візіту ў Беларусь.

Дар'я НІКАНЧУК

НАВАЦЫІ

Бібліятэкі ў лічбавую эпоху

У рамках XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу, якая прайшла з 8 па 12 лютага, у канферэнц-зале НВЦ «Белэкспа» адбыўся семінар «Рэпазітарый адкрытага доступу ўніверсітэтаў Беларусі: сучасны стан і перспектывы развіцця».

У семінары ўзяў удзел дырэктар Фундаментальнай бібліятэкі БДУ **Уладзімір КУЛАЖАНКА**. Тэма яго даклада – «Інстытуцыйныя рэпазітары Беларусі: эфектыўны інструмент для навукі і адукацыі ў лічбавую эпоху».

Уладзімір Генадзьевіч расказаў, навошта навукоўцам публікавацца ў інстытуцыйным рэпазітары, расправёў пра асаблівасці прымянення аўтарскага права, статыстычныя дадзеныя па IP вышэйшых навучальных устаноў у свеце, пазіцыі Электроннай бібліятэкі БДУ ў рэйтынгу Webometrics і іншых ранжырах, а таксама пра стратэгію бібліятэк у сучасных рэаліях.

Акрамя таго, прагучалі выступленні на тэмы: «Праект OAI-Беларусь. Тэхнічныя аспекты рэалізацыі», «Research Data, Open Data: выклікі для бібліятэк» і «GRID.BY: інфармацыйна-вылічаль-

Уладзімір Кулажанка

ныя сэрвісы для навукі». Арганізатарамі семінара выступілі: Фундаментальная бібліятэка БДУ, Навуковая бібліятэка Беларускага нацыяналь-

нага тэхнічнага ўніверсітэта, Беларуска бібліятэчная асацыяцыя.

Падчас працы кніжнай выставы-кірмашу адбыліся прэзентацыі кніг, сустрэчы з пісьменнікамі і выдаўцамі, семінары і круглыя сталы, узнагародамі адзначаны найлепшыя творы і маладыя аўтары.

Вялікую цікавасць ва ўсіх датычных ды выдавецкай справы выклікала прэзентацыя першага ў Беларусі «Даведніка па літаратурнай працы» дацэнта кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання Інстытута журналістыкі БДУ **Пятра ЖАЎНЯРОВІЧА**. Даведнік, выпушчаны выдавецтвам «Адукацыя і выхаванне», будзе надзвычай карысным рэдактарам, філолагам, журналістам і маркетологам.

У гэтым годзе ў XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашу прынялі ўдзел выдавецтвы больш як 30 краін, а ганаровым госцем на гэты раз стала Вялікабрытанія. Выдавецтвы выстаўлялі стэнды з нацыянальнай літаратурай. Экспазіцыю запоўнілі кнігі рознай тэматыкі, перыядычныя выданні і жанравыя віды паліграфічнай прадукцыі. Галоўнымі тэмамі форуму 2017 года сталі 500-годдзе беларускага кнігадрукавання і 135-годдзе з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Наталля КУДРАШОВА

У нумары:

«З МАЙГО ПРЫЗЫВУ АМАЛЬ НІКОГА НЕ ЗАСТАЛОСЯ»

Гутарка з ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, выкладчыкам геафака з 1963 па 2002 гг., Фёдарам ФЕШЧАНКАМ

Стар. 2

ЗВЯЗАНЫ ЛЁСАМ З БДУ

Выйшла кніга пра 14 універсітэцкіх дынастыяў

Стар. 3

ЗДОРОВАМУ ЦЕЛУ – БАДЗЁРЫ ДУХ

Супрацоўнікі БДУ выпрабавалі сябе ў спартакіядзе

Стар. 4

Весткі з рэктарата

ДЗЯРЖАЎНЫХ УЗНАГАРОД УДАСТОЕНЫ СУПРАЦОЎНІКІ БДУ

Ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь» прысвоена рэктару БДУ акадэміку **Сяргею Абламейку** за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, развіццё навуковай і педагагічнай дзейнасці, сістэмы адукацыі.

Медалём «За працоўныя заслугі» ўзнагароджаны прарэктар па выхаваўчай і вучэбнай рабоце БДУ **Уладзімір Сувоў** за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, развіццё навуковай і педагагічнай дзейнасці, сістэмы адукацыі.

Медалём Францыска Скарыны ўзнагароджаны прарэктар па вучэбнай рабоце **Сяргей Ходзін** і прафесар кафедры тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства філалагічнага факультэта **Ніна Мячкоўская** за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, развіццё навуковай і педагагічнай дзейнасці, сістэмы адукацыі.

Ганаровае званне «Заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь» прысвоена дырэктару ІПКК суддзяў, працаўнікоў пракуратуры, судоў і ўстаноў юстыцыі БДУ **Валерыю Гадунову** за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, развіццё навуковай і педагагічнай дзейнасці, сістэмы адукацыі.

Ганаровай граматай Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь ўзнагароджаны прафесар кафедры інжынернай геалогіі і геафізікі геаграфічнага факультэта БДУ **Уладзімір Зуй** за высокую паказчыкі ў развіццё навукі і інавацыйнай дзейнасці.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

«3 майго прызыву амаль нікога не засталася»

Удзельнікі праекта «Сувязь пакаленняў» сустрэліся з ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, выкладчыкам географічнага факультэта БДУ з 1963 па 2002 г., Фёдарам ФЕШЧАНКАМ, каб павіншаваць яго з 91-годзем і пагутарыць пра яго насычанае падзеямі жыццё.

Мы, студэнты філалагічнага факультэта Дыяна Фідарава, Станіслаў Чахееў і Таццяна Кірэенкава, завіталі ў госці да Фёдара Сяргеевіча, які амаль сорак гадоў прапрацаваў на кафедры эканамічнай географіі замежных краін геафака БДУ. Ён чакаў нас на лесвічнай пляцоўцы. Бадзёры і жыццядасны, якому ну ніяк не дасі дзевяноста адзін год, з пышнымі сівымі вусамі і гарэзнымі вачыма, ён з радасцю прыняў віншаванні і запрасіў нас у сваю кватэру:

– Ну што ж, праходзьце! Будзем адзначаць!

Першым, што кінулася ў вочы ў кватэры, быў спартыўны інвентар, размешчаны пры дзвярах аднаго з пакояў: гіра, некалькі гантэль, турнік.

– Я ўвесь час трымаю сябе ў форме, – заўважыў імяніннік.

Пасля невялікай экскурсіі па кватэры, падчас якой Фёдар Сяргеевіч паказаў велізарныя марскія ракавіны на фартэпіяна і два альбомы з фатаграфіямі, падараныя да 90-годдзя, мы ўсе разам пачалі дапамагаць накрываць на стол і рыхтавацца да святочнага абеду.

– А вы ўсе вясковыя ці гарадскія? – пацікавіўся Фёдар Сяргеевіч. Мы дружна адгукнуліся, што з вёсак. – Значыць, сала любіце, добра!

Я падумаў, што лепш пайду на фронт

Так, за абедам, пачалося наша знаёмства. Хутка распавялі кожны пра сябе, а пасля наша ўвага пераклалася на гаспадара:

– Нарadzіўся я ў вялікай і працавітай сялянскай сям’і. Украінец. Мой бацька Фешчанка Сяргей Іванавіч – спадчыны селянін, парабак, удзельнічаў у Першай сусветнай вайне. Пасля Кастрычніцкай рвалюцыі да 1923 г. служыў у Чырвонай Арміі. У гады калектывізацыі за нежаданне ўступіў у калгас быў рэпрэсаваны і разам з намі, з сям’ёй, сасланы на Урал, дзе мы жылі ў адмыслова адведзеных рэзервацыях для рэпрэсаваных з дзевяці кіламетраў ад горада Ніжні Тагіл Сьвярдлоўскай вобласці. Мне тады споўнілася 4 гады.

Бацькі працавалі на «Уралвагонзаводзе», які ў гады Вялікай Айчыннай вайны быў перапрафіляваны на вытворчасць танкаў.

З пачаткам вайны я пайшоў працаваць вучнем токара на авіяцыйны завод (які быў эвакуяваны з Ленінграда): на заклік мясцовых улад я, вучань 9 класа, змяніў школьную парту на заводскі станок,

Фёдар Фешчанка на святкаванні Дня Перамогі. Май 2016 г.

стаўшы на вахту працоўнага фронту. Маім настаўнікам быў вядомы ў той час стаханавец-ленінградзец Віктар Звераў. Працаваў на 24 гадзіны, даводзілася нават начаваць ля станка.

Было вельмі цяжка, і я падумаў, што лепш пайду на фронт. Маладыя працаўнікі, а падлеткі асабліва, абмяркоўвалі франтавыя навіны, марылі пра франтавую рамонтку. Хацелася на фронт, але працаўнікоў ваенных прадпрыемстваў вызвалілі ад прызыву ў войска, ды і ўзрост у шмат каго з нас яшчэ не падыходзіў. Але я знайшоў шчыліну, каб абысці перашкоды: у верасні 1942 г. паступіў у горна-металургічны тэхнікум Ніжняга Тагіла. Адтуль ва ўзросце 17 з лішнім гадоў мяне заклікалі ў Чырвоную Армію. Быў студзень 1943. Увечар, калі прыйшла позва, я гуляў у хакей. Дарэчы, ніякіх канькоў у нас не было, а былі валёнкі, бо маразы – 30-35 градусаў. Ключкі? Мы хадзілі ў лес, з бярозы выразалі, стругалі. Дык вось гуляю я, і раптам мне крычаць: «Там табе позва прыйшла!» У ваенкамац прыбыў, уважылі, памералі рост, склалі асабістую справу і адправілі. Бацька атрымаў па картцы мне чакучку сланечнікавага алею і булку хлеба цаглінкай. Гэта была мая ежа ў дарогу. Выпраўлялі знаёмыя і аднакласнікі. Развітаўся, і з тых часоў не ведаю пра іх лёсы, таму што я больш туды не вярнуўся. Худзенькі-худзенькі, я пайшоў на фронт. Затое, думаю, ворага біць буду. Са студзеня 1943 г. і па 30 ліпеня 1950 г. я служыў у войску. Два з паловай гады на фронце ў вайну і пяць гадоў у мірны час я быў салдатам.

Выпалі тыя гады, напэўна

– А сям’я, Вы ж з імі падтрымлівалі сувязь?

– Так, перапісваўся. Бацькі за мяне маліліся, вайна ж не разбірае, каго забірае. Мая сястра працавала на ваенным заводзе, у яе і ўзнагароды ёсць. Там строга было. Калі яна хацела ў адпачынак, адказвалі: «Пад трыбунал пойдзеш!». 14 гадоў ёй тады было.

Дзяцінства Фёдара Сяргеевіча было нялёгкім:

– А дзяцінства пасля раскулачвання я дрэнна памятаю, выпалі гэтыя гады ў мяне з памяці, ма-

быць, зусім ліха было. Памятаю, як ехалі, эшалоны, краты, ахова. Людзі паміралі. Дзедзі, якія ехалі, хадзілі па вакзале і прасілі міласціну. Я не прасіў, сорамна было. Ніколі не прасіў, наадварот, заўсёды аддаваў: сябрам-аднакурснікам, на фронце. Выпалі тыя гады, напэўна, страшна было ці хварэў. Не ведаю...

Бацька распавядаў, што на допытках, калі яго выводзілі з раўнавагі, ён глядзеў ва ўпор на следчага, і той адводзіў погляд ці сыходзіў. Але потым бацьку прыйшлося віну прызнаць. Другі раз бацька быў рэпрэсаваны ў 1937 г. Але ў 1939 г. быў вызвалены ў сувязі з недаказанасцю віны і цвёрдым яе непрызнаннем. Рэдка такое здаралася. У 1948 г. бацька атрымаў волю, узнагароджаны медалём «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945 гг.» і вярнуўся на радзіму.

...Пахаваў я бацьку тут, у Мінску, на Кальварыйскіх могілках. Калі я ўжо тут працаваў, ён прыехаў падлячыцца. І праз тры тыдні памёр...

Нас забівалі, але мы да ўсяго прывыкалі

Мы слухалі, літаральна адкрыўшы раты і пазабываўшы пра ўсё. Спацатку ён не хацеў казаць пра ваенныя гады, мы і не настойвалі:

– Цяжка растлумачыць, як гэта было – на фронце. Як такое ў жыцці можа адбывацца. Бывала такое, што чалавек сівей амаль імгненна ў дваццаць два гады. Не ўсякі, вядома, людзі розныя па эмоцыях бываюць.

Навабранцам, перш чым ваяваць, трэба першасную падрыхтоўку байца прайсці, якую я на працягу трох месяцаў праходзіў у вайскавай частцы № 325 3 стралковага батальёна 10 стралковай роты ў званні радавога чырвонаармейца ў Молатаўскай (цяпер Пермскай) вобласці. Жылі ў зямлянках, нават у маразы ў лютым. Адгэтуль па наборы мяне накіравалі курсантам у 72 артылерыйскі дывізіён, які базіраваўся ў знакамітых Чабаркульскіх ваенных лагерах у Чалыбінскай вобласці. Не скончыўшы навучання, у чэрвені 1943 г. батальён быў тэрмінова накіраваны на захад, бліжэй да фронту. На базе батальёна ў падмаскоўным горадзе Каломна быў сфарміраваны 1

Навучальны артылерыйскі полк. Тут я прайшоў навучанне па ваеннай спецыяльнасці «радыётэлефонны майстар», і ў чэрвені 1944 г. наш полк быў перадыслакаваны да беларускіх франтоў, дзе я ў складзе 3 Беларускага фронту ўдзельнічаў у аперацыі «Баграціён».

Бывала, што юнак прыходзіць на перадавую пасля вучэбкі – гэта адразу ж была першая ахвяра. Так, нас забівалі, але мы да ўсяго прывыкалі. Кожны думаў, што яго не заб’е, але забівала. Усіх, хто нарадзіўся ў 1925 г., майго года прызыву, палічылі: 4 адсоткі засталася ў жывых, 96 загінула. Я ўваходжу ў гэтыя 4 адсоткі, захаваўся.

Наш камандзір узвода 22-гадовы Васілец быў увесь сівы. Двойчы выходзіў з акружэння. У палоне не быў, але ў акружэнне трапляў, у нападах быў штык у штык. І вось аднойчы пісарчук запрасіў мяне: «Ідзі туды вось, цябе запрашаюць на гутарку». Стаіць перад мной малады выпешчаны лейтэнант, шынель, пагоны новенькія, і кажа, каб я на старэйшага сяржанта Васільца напісаў кампраметацыйны ліст. Лейтэнант быў з контрразведкі, са СМЕРШа. Я ведаў і адчуваў, што Васілец перажыў, і я падумаў: «Гэта я вось здам Васільца? Ну ўжо не. Ён наш! А вы...!». Але СМЕРШ успрымаў усё са сваіх пазіцый: калі ты быў у акружэнні і застаўся жывы, значыць, ты здраднік. І ім патрэбныя былі падставы забраць. Вядома, з мяне патрабавалі, але я ўсё адно нічога не напісаў. А потым ізноў пісарчук выклікаў у зямлянку да сябе і цікавіўся, чаму я нічога не пішу на Васільца. Мяне выратаваў фронт: я часта змяняў сваё месца знаходжання, і органы контрразведкі мяне страцілі. І потым, як служыў, да мяне ні разу не чапляліся, таму што ўбачылі, што я за ўсе гады ніводнага даносу не напісаў, ну і зразумелі, што з мяне няма чаго ўзяць.

Сябры сагітавалі паступіць у БДУ

Мы сядзелі ў гасцях ужо чатыры гадзіны, пілі гарбату, завараную на траве, якую Фёдар Сяргеевіч вырошчвае ў сябе на дачы. Там было і меліса, і мята, і святаяннік, і яшчэ шмат чаго. Напой атрымаўся незвычайна смачны і духмяны і ствараў казачны настрой.

– Пасля перамогі я працягваў службу на тэрыторыі Германіі ў складзе 3 ударнага войска саветскай групы. З прычыны складанага становішча наша дэмабілізацыя зацягнулася на доўга. Толькі ў чэрвені 1950 г., калі мне было амаль 25 гадоў, у званні старшага сяржанта я быў дэмабілізаваны.

Пасля маёй дэмабілізацыі сябры, якія сышлі на «грамадзянку» раней, сагітавалі прыехаць у Беларусь і паступіць ва ўніверсітэт. Я памятаю, як у ноч выйшаў з вальізкай у руках з цяплюшкі на таварнай станцыі ў Мінску і накіраваўся ў інтэрнат на вуліцу Маскоўскую, дзе жылі мае сябры. Так я і застаўся ў Мінску. А ўжо ў 1953 г. я скончыў географічны факультэт БДУ, прычым яшчэ студэнтам 4 курса пачаў працаваць у Рэспублікан-

скім Палацы піянераў педагогам.

Далей Фёдар Сяргеевіч распавёў нам пра сваё жыццё на Кубе, як у 1957–1958 гг. па лініі Міністэрства вышэйшай адукацыі СССР працаваў там на пасадзе выкладчыка-кансультанта і кіраўніка групы адукацыі саветскай спецыялістаў Камагуэйскай правінцыі. Чытаў лекцыі для выкладчыкаў і студэнтаў Камагуэйскага ўніверсітэта і педагогічнага інстытута, займаўся арганізацыйнай працай па стварэнні ва ўніверсітэце кафедры эканамічнай географіі, кіраваў аспірантамі. Іспанскай ён не ведаў, таму прыйшлося працаваць і вучыць мову адначасова. Хадзіў па 4 разы на тыдзень вывучаць іспанскую мову пасля працы. Выкладчык, маладая кубінка, валодала толькі іспанскай, таму пускала ў ход малюнкi, фота, паказвала «на пальцах» выразы і паняцці. Вельмі цікавы і дзейсны спосаб вывучэння мовы, па словах Фёдара Сяргеевіча.

Мы троху пагаварылі пра жыццё, пра яго працу ў БДУ, пра надзённыя праблемы і пра эканоміку. Шчыра прызнацца, нас уразілі яго сучасныя погляды ў гэтай галіне. Ён літаральна прачытаў нам лекцыю па эканамічнай географіі, бо быў выкладчыкам гэтага прадмета. Але, як кажуць, былых выкладчыкаў не бывае.

«Фешчанка хеттрык зрабіў»

Нам, маладому пакаленню, усё было дужа цікава, а Фёдар Сяргеевіч працягваў:

– Я заўсёды займаўся спортам. Спорт мяне можна сказаць выратаваў. У Германіі, калі я служыў, адпускных увогуле не давалі, бо паўстае пытанне: «А куды ты пойдзеш? Да сваякоў? Да немцаў?» Таму і не давалі. Хтосьці таемна сыходзіў у самаволку. Многія пападаліся, іх саджалі на гаўпвахту на 10 сутак. Некаторыя, бывала, і страляліся, і вешаліся. А я што рабіў? Ішоў у Дом афіцэраў, займаўся рэгулярна са штангай, удзельнічаў у спаборніцтвах на першыноста брыгады, потым дывізіі, войска. Улетку я гуляў у футбол, напрыклад, на першыноста 3 ударнага войска. І пстрыкаў галы. Памятаю, нават у газете напісалі: «Фешчанка хеттрык зрабіў». Вось як мяне ратавала маё захапленне спортам. І калі я дэмабілізаваўся, у БДУ я прыехаў з Германіі са спартыўнай формай. Трошкі павучыўся, і пачалося першыноста ВНУ. Я пайшоў на трэнероўку ўніверсітэцкай каманды і вельмі добра згуляў. Мяне адразу ўзялі ў напад, хай я і казаў, што быў паўабаронцам. І з тых часоў я спортам і займаюся. Вы бачыце, у мяне ёсць турнік, ёсць штанга. Я ўвесь час трымаю сябе ў форме.

Гадзіны адбілі палову дзятаятай, калі мы ўсё ж вырашылі разысціся. Сыходзіць не хацелася, бо за гэты час мы літаральна зрадніліся. І ўспаміны пра гэты дзень і пра гэтага чалавека яшчэ доўга будуць грэць нашы сэрцы.

Дыяна ФІДАРАВА
 Фота з асабістага архіва
 Ф. С. Фешчанкі

Звязаны лёсам з БДУ

Выйшла кніга пра 14 універсітэцкіх дынастый

Ёсць людзі, для якіх праца ў БДУ стала не проста ўлюбёнай прафесіяй, а служэннем, сэнсам жыцця. А калі чалавек гарыць годнай ідэяй, ля яго грэецца і за ім цягнецца яго акружэнне – калегі і нават родныя.

Кніга «Звязаны лёсам з БДУ», якая надоечы пабачыла свет, падкрэслівае, што за гэтыя невялікія час наш універсітэт здолеў выхаваць некалькі пакаленняў выдатных вучоных, выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў. Пад адной вокладкай аб'яднаны гісторыі 14 дынастый выбітных асоб, якія прысвяцілі жыццё БДУ і зрабілі значны ўнёсак у развіццё альма-матер. Навукоўцы, загадчыкі кафедраў і інстытутаў, дэкан, прарэктары і рэктары – далёка не ўсе трапілі на старонкі гэтага цікавага выдання. Як адзначае аўтарскі калектыў, сабраныя тут біяграфіі – гэта не «сухія» акадэмічныя вытрымкі, а рэальныя эмацыйныя гісторыі, поўныя і драматычнымі, і радаснымі падзеямі.

Устаўкі фрагментаў з дзённікаў, інтэрв'ю і ўспамінаў дазваляюць пабачыць герояў кнігі, у тым ліку такіх легендарных, як першы рэктар У. І. Пічэта, жывымі шматграннымі людзьмі. Можна спытацца, а дзе ж дынастыя першага рэктара БДУ, калі вядома, што яго сын і дачка, адвучыўшыся ў Маскве, звязалі свой лёс не з нашым універсітэтам.

Тады робіцца відавочна, што яго дынастыя, яго сям'я – гэта ўсе мы, так ці інакш звязаныя з БДУ праз дзесяцігоддзі. Па меркаванні аднаго з аўтараў і натхняльнікаў выдання **Тамары Карасцялёвай**

Сям'я Ігнаценкаў – бацька, дачка, зяць і ўнукі. Усе працавалі ў БДУ

(цэнтр сям'і і дзяцінства Псіхалагічнай службы БДУ), менавіта Уладзімір Іванавіч Пічэта запачаткаваў універсітэцкую сям'ю, у якой навуковыя школы складваліся праз узаемныя агульныя інтарэсы і цёплыя чалавечыя стасункі.

У кнізе прадстаўлены 14 дынастый: Пічэты, Лукашавы, Сеўчанкі, Абламейкі, Умрэйкі, Царукі, Ігнаценкі, Радыны, Навумовічы, Пятровічы, Чыгіры, Лапіны, Свірыдавы, Чалядзінскія.

«Нашы сённяшнія студэнты ў асноўным ведаюць сваіх выкладчыкаў як прадметнікаў, – адзначае Тамара Мацвееўна. – І вельмі мала ведаюць пра іх як пра асоб, якім уласцівае бескаррыслівае служэнне ўлюбёнай справе і вялікая адданасць універсітэту. Чаму маладзёны выбіраюць БДУ? Паводле шматлікіх апытанняў, многі падштурхоўваюць бацькі ці школьныя настаўнікі, якія ў свой час скончылі БДУ, некаторых прываблівае прэстыж вядучай ВУН краіны, які

ў невялікай частцы складаюць выбітныя навукоўцы і выкладчыкі.

Людзі, пра якіх распавядае кніга «Лёсам звязаны з БДУ», выступаюць цудоўным прыкладам для моладзі, прыкладам працалюбства, імкнення да ведаў, адказнасці, а таксама шанавання старэйшых. Бо сапраўдная сям'я, як асабістая, так і ўніверсітэцкая, і сям'я беларусаў як нацыі немагчыма без сувязі пакаленняў. Дрэва не можа квітнець і пладаносіць без каранёў. Сёння мы часта бачым, як распадаюцца гэтыя міжпакаленныя сувязі, як людзі імкнуцца і ў сям'і пра жыццё вясёлае бесклапотнае жыццё, забываючыся на тое, што сапраўднае шчасце можна здабыць, толькі аддаючы сябе іншаму – блізкаму чалавеку, ўлюбёнай справе. Гэтакім жакам і вучаць выкладчыкі дынастый БДУ».

Рэдактары, якія рыхтавалі выданне да друку, адзначаюць яго цёплую: «Вядома, гэта не навуковае выданне, да якіх мы прыз-

вучаеныя, гэта новы фармат, і мы ўсе пераклучыліся і захапіліся, – заўважае **Алена Лагвіновіч**. – Таму шукалі адпаведнае афармленне, жывое, але ў той жа час не надта пярэстае. У гэтай кнізе шмат навінак, шмат паветра, немала коп'яў было зламана, напрыклад, адносна таго, ці ўключаць рэфрэны (паўторы зместу кнігі наперадзе кожнага артыкула – заўв. Рэд.), ці не будучы яны папросту «з'ядаць» месца... У выніку па афармленні атрымалася выданне конкурснага ўзроўню».

А па словах начальніцы ўпраўлення рэдакцыйна-выдавецкай работы **Наталлі Герасімовіч**, гэта кніга нагадвае, што побач знаходзяцца людзі, гатовыя працаваць за ідэю, і такое стаўленне «трэба распаўсюджаць».

Разам з аўтарскім і выдавецкім калектывам спадзяёмся, што выданне знойдзе свайго чытача і атрымае працяг.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

03 сакавіка Курчанка Уладзімір Пятровіч, загадчык НДЛ прыкладных праблем біялогіі

04 сакавіка Макарава Алена Уладзіміраўна, прафесар кафедры англійскай мовы і маўленчай камунікацыі

08 сакавіка Адзярыха Вадзім Уладзіміравіч, дацэнт кафедры мовазнаўства і краіназнаўства Усходу

09 сакавіка Мядзведзева Ірына Аляксееўна, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі

11 сакавіка Праўдзівец Віктар Уладзіміравіч, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела сацыяльна-палітычных праблем

12 сакавіка Азарка Ігар Іосіфавіч, загадчык НДЛ фізікі і тэхнікі паўправаднікоў

12 сакавіка Каласкова Таццяна Валер'еўна, дацэнт кафедры біяхіміі

16 сакавіка Шумскі Ігар Іванавіч, дацэнт кафедры гісторыі новага і найноўшага часу

22 сакавіка Агееў Сяргей Міхайлавіч, прафесар кафедры геаметрыі, тапалогіі і метадыкі выкладання матэматыкі

23 сакавіка Калінін Анатоль Іосіфавіч, прафесар кафедры метадаў аптымальнага кіравання

25 сакавіка Шаўчэнка Галіна Іваннаўна, загадчыца кафедры класічнай філалогіі

25 сакавіка Масалаў Мікалай Валянтэвіч, вядучы навуковы супрацоўнік НДЛ элементаарганічнага сінтэзу

28 сакавіка Ляўко Іван Аркадзевіч, дацэнт кафедры ядзернай фізікі

АБ'ЯВЫ

**НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ
УСТАНОВА
«ІНСТЫТУТ ПРЫКЛАДНЫХ
ФІЗІЧНЫХ ПРАБЛЕМ ІМЯ
А. Н. СЕЎЧАНКІ» БДУ
АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС
НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТАЙ
ПАСАДЫ**

СТАРШАГА НАВУКОВАГА супрацоўніка па спецыяльнасці фізіка кандэсаванага стану.

Тэрмін конкурсу – месяц з дня апублікавання аб'явы.

Дакументы накіроўваць на адрас: г. Мінск, вул. Курчатава, 7. Тэл.: 212-48-43.

**БДУ ў СМІ
БЕЛАРУСІ**

Ліцэісты БДУ заваявалі дзве медалькі на XIII Міжнароднай Жаўтыкаўскай алімпіядзе школьнікаў па матэматыцы, фізіцы і інфарматыцы – wuz.by, newsedu.net, minsknews.by, БелТА, ecompress.by (20.01).

Упершыню ў Беларусі створаны апаратна-праграмны комплекс «Калібрука» для забеспячэння высокакладнага ўсталявання спадарожніковых здымачных сістэм – БелаПАН, soyuz.by, 21.by, ecompress.by, ross-bel.ru, kv.by (23.01), zviazda.by, wuz.by, edu.gov.by/news (24.01).

Электронная бібліятэка БДУ стала лідарам сярод бібліятэк краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы па апошніх дадзеных рэйтынгу Ranking Web of Repositories – megacat.by (23.01), minsknews.by (24.01), БелТА (25.01), edu.gov.by/news, АНТ (26.01), zviazda.by, «Звязда» (08.02).

Спартыўна-аздараўленчае мерапрыемства «Канікулы ў Лагойску» адбылося 25 студзеня ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце – zviazda.by, mst.by, pressball.by (20.01), БТ-1, Мінск-ТБ, АНТ (25.01), naviny.by, БелТА (25.01).

У Беларускай дзяржаўнай універсітэце ўпершыню створаны навукова-папулярны інтэрнэт-часопіс UNIVERSCIENCE – mir.pravo.by (25.01), ecompress.by, interfax.by (27.01), edu.gov.by, minsknews.by (01.02), zviazda.by, «Звязда» (02.02).

У БДУ створаны Цэнтр навуковых кампетэнцый і камунікацый – kv.by, minsknews.by (01.02), edu.gov.by/news (06.02).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

АКТУАЛЬНА

Імпульс да публікацыйнай актыўнасці

Цэнтр навуковых кампетэнцый і камунікацый створаны ў БДУ. Цэнтр распрацаваны з мэтай аказання дапамогі навукоўцам ВУН у падрыхтоўцы якасных навуковых публікацый і прасоўвання іх у сусветнай навукова-інфармацыйнай прасторы.

Начальнік Медыяцэнтра БДУ **Павел Салаўёў** адзначае: «Адным з важных крытэрыяў ацэнкі ўніверсітэтаў у міжнародных рэйтынгах з'яўляецца колькасць артыкулаў супрацоўнікаў у вядучых навуковых часопісах. Пры дапамозе створанага інфармацыйнага рэсурсу мы спадзяёмся надаць некаторы імпульс публікацыйнай актыўнасці нашых навукоўцаў, як маладых, так і больш дасведчаных. Нашы супрацоўнікі атрымаюць прафесійную падтрымку і рэкамендацыі па падрыхтоўцы артыкулаў для выдання ў міжнародных часопісах, даведаюцца, як эфектыўна прасоўваць уласныя навуковыя працоўкі, вынікі даследаванняў, навучацца карыстацца навуковымі сацыяльнымі сеткамі».

Структура віртуальнага цэнтры складаецца з некалькіх частак: «Інфармацыя», «Навучанне», «Прылады», «Кансультацыі», «Навуковы профіль БДУ».

Частка «Інфармацыя» змяшчае апісанне вядомых навукаметрычных, рэфератыўных баз дадзеных, паказчыкаў, архіваў, навуковых пошукавых сістэм і сацыяльных сетак. На старонцы «Навучанне» размешчана відэа, дзе ў даступнай форме дэманструецца працэс стварэння профілю ў рэфератыўных навуковых базах дадзеных і вэб-сэрвісах, а таксама запісы лекцый вядомых беларускіх навукоўцаў Сяргея Гапоненкі і Міхаіла Арцём'ева, у якіх яны распавядаюць, як і для чаго публікавацца ў высакарэйтынгавых навуковых часопісах. У частцы «Кансультацыі» змяшчаецца кантактная інфармацыя спецыялістаў кансультацыйнай службы БДУ і экспертаў па навукаметрычнай аналітыцы, якія дапамогуць у рэгістрацыі профіляў у базах дадзеных, акажуць інфармацыйную падтрымку ў распрацоўцы публікацыйнай стратэгіі навукоўца. Да вядучых

экспертаў БДУ могуць звяртацца калегі-навукоўцы з іншых універсітэтаў пры пошуку партнёраў для сумесных праектаў, а таксама маладыя навукоўцы БДУ, якія хочуць атрымаць досвед ад калегі па асаблівасцях размяшчэння артыкулаў у профільных галінах навукі. Раздзел «Навуковы профіль БДУ» змяшчае спасылкі на профілі БДУ ў розных базах дадзеных, вынікі навукаметрычнага аналізу публікацыйнай дзейнасці БДУ, а таксама пералік артыкулаў навукоўцаў БДУ ў вядучых базах дадзеных.

У склад калектыву распрацоўшчыкаў Цэнтры навуковых кампетэнцый і камунікацый БДУ ўвайшлі намеснік начальніка ГУВНМР **Уладзімір Галынскі**, начальнік Медыяцэнтра БДУ **Павел Салаўёў**, дырэктар Фундаментальнай бібліятэкі БДУ **Уладзімір Кулажанка**, намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення навукі **Алег Янкоўскі**, начальнік упраўлення кадраў БДУ **Наталля Нялеўна**.

Сертыфікаваны эксперт па навукаметрычнай аналітыцы **Уладзімір Галынскі** адзначае: «На сайце сабрана ўнікальная інфармацыя па навукаметрыі. Для многіх беларускіх навукоўцаў дадзеныя матэрыялы будуць вельмі актуальныя і карысныя, бо дапамогуць ім лепш арыентавацца ў асаблівасцях падрыхтоўкі артыкулаў для вядучых міжнародных навуковых выданняў. Сайт будзе дапрацоўвацца, пашырацца за кошт новага зместу і частак».

Ксенія КАРАВАЯ

Здароваму целу – бадзёры дух

Многія супрацоўнікі БДУ з нецярпеннем чакаюць канца студзеня, калі яны могуць паўдзельнічаць у спартакіядзе «Здароўе».

27 студзеня пасля працоўнай фазы пятніцы ўсіх аматараў актыўнага адпачынку чакаў камфартабельны аўтобус, каб з максімальнымі выгодамі даставіць іх да месца прызначэння. Супрацоўнікі з задавальненнем скарысталіся прадстаўленым прафсаюзным камітэтам транспартам, бо апроч вялікага багажу (на ўсе выпадкі жыцця) захапілі з сабой кучу спартыўнага інвентару, у тым ліку і габарытнага (ну як зімою ды без лыжаў).

Капітаны камандаў удакладнілі наяўнасць сваіх асноўных спартсменаў, атрымалі ад машку намесніка старшыні прафсаюза *Аляксандра Нікіценкі* і далі старт насычанай праграме, разлічанай на два дні. Адрозненне размяшчэння ў добра абарэтых памяшканнях удзельнікаў спартакіяды чакала смачная вячэра і культурная праграма. Некаторыя энтузіясты прысвяцілі вольны вечар стараным трэніроўкам. Бо рэдка каму атрымліваецца выкраіць на гэта час у чарадзе працоўных будняў хоць пару разоў на год.

На наступны дзень на чароўна заснежаным стадыёне пад мяккім марозікам адбылося афіцыйнае адкрыццё спартакіяды. Удзельнікам спаборніцтваў далі наказ на спар-

Фота Аляксандра ШАПКА

БДУ *Сяргеем Шафаловічам*, якая зрынула шматгадовых фаварытаў са зборнай факультэтаў – дэкана філфака *Івана Роўду* і *Дзмітрыя Ушакова* (ФРКТ).

Аднак каманда факультэтаў даказала сваю сілу ў валеболе і плаванні і першыствавала ў агульным заліку спартакіяды. Другой стала зборная «Рэктарат, галоўныя ўпраўленні, упраўленні» і трэцяй – «ГУН, НДУ, цэнтры і іншыя падраздзяленні».

Цікавым новаўвядзеннем сёлета стаў пазаконкурсны турнір па дартсе, у якім з вялікім імпэтам прынялі ўдзел каля 40 чалавек. Спаборніцтвы праходзілі па сістэме «Вялікі раўнд», пры якой кожны ўдзельнік кідае па тры дроцікі ў 20 сектараў, а таксама ў цэнтр – «вока быка». Найлепшымі снайперамі сярод жанчын сталі *Алена Коўшар* з ФМА, *Лілія Бярэйшык* з гістфака і начальнік ГУБУФ *Таццяна Каўшэвіч*. У мужчын трапнымі стралкамі выявілі сябе *Дзмітрый Ушакоў*, *Павел Болтачка* з ФМА і *Сяргей Снегіроў* (КФВС).

Па словах галоўнага суддзі *Васіля Амялюсіка*, у наступным годзе спаборніцтва троху зменіць свой фармат з прыярытэтам на масавасць і будзе праводзіцца пад дэвізам: «Не вынік – а рух!».

Усяго ў спартакіядзе адміністрацыя-кіраўнічага персаналу БДУ прынялі ўдзел каля 120 супрацоўнікаў. Арганізатарам выступілі Пярвічная прафсаюзная арганізацыя працаўнікоў БДУ і кафедра фізічнага выхавання і спорту.

Сяргей ШАФАЛОВІЧ

тыўныя здзяйсненні рэктар БДУ *Сяргей Абламейка* і галоўны суддзя *Васіль Амялюсік* ад кафедры фізвыхавання і спорту. Падтрымка сваіх актыўных калегаў, а за адно і праверыць сябе ў «баявых абставінах» прыбылі прарэктары і дэканы факультэтаў. Асабісты прыкладам натхнялі наш рэктар уласнай персонай, амаль усе яго намеснікі, дэканы філфака, геафака, ФРКТ і ФФСН, а таксама начальнікі галоўных упраўленняў.

Сёлета актывісты здаровага ладу жыцця традыцыйна выступілі ў шасці відах спорту: б'ярд, валебол, настольны тэніс, лыжныя гонкі, плаванне і шахматы.

Першым стартаў стала лыжная эстафета, у якой удзельнічалі па чатыры чалавекі ад кожнай з трох каманд. Як заведзена, гонка была няпростая, але да перамогі ўпэўнена прыехала зборная факультэтаў у складзе *Міхаіла Жураўкова*, *Вольгі Чупрыс*, *Святланы Наганавай* і *Валерыя Радкевіча*. За імі фінішавала каманда рэктарата, якая троху апярэдзіла ГУН.

У шахматах даказалі свой клас намеснік дэкана ММФ *Уладзімір Курсаў* і дэкан геафака *Мікалай Клебановіч*, нягледзячы на тое, што ім супрацьстаялі рэктар *Сяргей Абламейка* і прарэктар *Васіль Сафонаў*.

Унікальная сітуацыя склалася ў б'ярдзе, у якім каманды паказалі абсалютна сіметрычныя вынікі і для выяўлення пераможцаў прыйшлося цягнуць латэраю! У выніку такімі «шчасліўчыкамі» апынуліся *Валерый Радкевіч* (ВФ) і *Юрый Шаўцоў* (юрфак) са зборнай факультэтаў. *Мікалаю Сурмачу* і *Дзмітрыю Мікулку* ад каманды рэктарата «выпала» другое месца, а *Руслану Папку* і *Віталю Кутавічусу* (ГУН) дасталася трэцяе.

Затое ў настольным тэнісе сенсацыйную перамогу атрымала каманда ГУН, якую прадстаўлялі намеснік дырэктара *ІБМТ Андрэем Зубаравым* і рэдактарам газеты

Выдатны і вясёлы адпачынак другі год запар зладзіў 25 студзеня прафкам студэнтаў БДУ на базе гарналыжнага комплексу «Лагойск».

«Канікулы ў Лагойску» – сапраўднае маштабнае свята. На месца студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта дастаўлялі аж шэсць аўтобусаў, і гэта акрамя тых, хто дабіраўся сваім ходам. І не дзіва, бо канец сесіі – агульнае свята студэнтаў і выкладчыкаў. А як яшчэ годна адзначыць пачатак зімовых канікул? Стаць на лыжы разам – ярка, весела і здарова.

Прарэктар па выхаваўчай і вучэбнай рабоце *Уладзімір Сувораў* назваў Дзень студэнта ў Лагойску святам здароўя і заўважыў, што яго ідэя поўнаасцю адпавядае місіі ўніверсітэта. Пажадаў усім добрага настрою намеснік старшыні сінадальнага аддзела па справах моладзі Беларускай праваслаўнай царквы айцец *Аляксандр Грачышнікаў*, пасля ён узяў непасрэдна ўдзел у эстафеце. А завяршыла ўрачыстую частку самая вядомая беларуская фрыстайлістка *Ала Цупер*. З пажаданнем алімпійскіх перамог ад чэмпіёнкі прысутныя скіраваліся на самую эмацыйна насычаную частку мерапрыемства.

Сапраўдныя жарсці назіраліся ў лыжнай эстафеце. Тут за найлеп-

Фота Аляксандра ШАПКА

шы вынік гонкі змагаліся каманды рэктарата, дэканаў, работнікаў (выкладчыкаў) і студэнтаў. У складзе кожнай каманды было па чатыры чалавекі, на долю якіх выпала па пяцьсот метраў трасы. Быццам ніхто не здзівіўся, калі ў Таццянін дзень першымі прыйшлі да фінішу менавіта студэнты. Дзвухкіламетровую эстафету за восем хвілін чатыры секунды пераадолела каманда дзюкаўскага факультэта БДУ (*Вольга Шпак*, *Аляксей Зубік*, *Міхаіл Зяневіч* і *Іван Бажэнаў*). Медалі ўсім удзельнікам спаборніцтва ўручыла алімпійская чэмпіёнка 2014 года *Ала Цупер*.

Пасля чаго фрыстайлістка дала прэс-канферэнцыю для студэнтаў, адказала як на асабістыя пытанні, так і пра кар'еру. Яна нават павай-здросціла студэнтам, бо ў самой такога мерапрыемства не было (спартсменка вучылася на завочным аддзяленні гомельскага ўніверсітэта). Яна распавяла, што на тэхненне чэрпае ў сям'і (у 37-гадо-

вай спартсменкі двое дзяцей – *заўв. Рэд.*). І пра тое, як вяртаецца ў вялікі спорт. Яна прынесла на сустрэчу залаты медаль з Алімпійскіх гульняў у Сочы.

Масавасць на схілах у Таццянін дзень была вялікая. Можна было не толькі скрыжаваць лыжныя палкі і ўзяць новую вяршыню, але і

пакатацца на цюбінгах, паўдзельнічаць у розыгрышах і конкурсах; зоны актывацыі (цір, футбол, сумо) знайшлі сваіх прыхільнікаў. Не апошнюю ролю адыгралі добрыя зніжкі на пракат абсталявання і экіпіроўкі. Часу для «пакатушак» было дастаткова – гарналыжны комплекс пакінулі ўжо ўвечары.

Выязны дзень студэнта ў БДУ выдаўся бадзёрым, па-сяброўску цёплым і запамінальным. Па словах старшыні прафсаюза студэнтаў БДУ *Вольгі Локцавай*, і надалей будучы праводзіць такія спартыўныя мерапрыемствы падчас зімовых канікул.

Наталля КУДРАШОВА

ПСИХОЛАГИЧНАЯ СЛУЖБА

Специальность – ПСИХОЛОГ-КОНСУЛЬТАНТ

Индивидуальная консультация – это совместный со специалистом поиск выхода из затруднительных ситуаций, а также организация своей деятельности, выработка собственного стиля поведения и общения, стремление преуспеть в делах.

логии. А вы можете отличить, чем отличается психолог от психотерапевта? Попробуйте выполнить следующее задание.

Соотнесите профессии психолог, психотерапевт и психиатр с их описаниями.

А. Работает с людьми, имеющими психические расстройства, и со здоровыми людьми, в работе может назначать лекарства, но преимущественно использует метод беседы.

Б. Работает с людьми, имеющими психические заболевания, в лечении использует лекарства.

В. Работает со здоровыми людьми, не ставит медицинских диагнозов, не имеет права назначать лекарства.

Ответы на задание:

Профессия	Правильный ответ
Психолог	В.
Психиатр	Б.
Психотерапевт	А.

В процессе совместной работы с психологом-консультантом в течение нескольких встреч анализируется жизненная ситуация, и человек уже сам может найти собственный путь решения возникшего вопроса. Но иногда рамки консультирования не избавляют от проблемы, а позволяют лишь четко обозначить ее содержание и истоки. В этом случае имеет смысл продолжить работу с психологом в виде психотерапии. Само решение обратиться к психологу – важный и часто трудный шаг. Это связано с опасением раскрыться перед

человеком, которого мы не знаем (можно ли рассчитывать на его профессионализм?).

В деятельности психолога-консультанта, при оказании им психологической помощи, существуют некоторые принципы и требования, реализация которых является обязательной. Они необходимы для того, чтобы оказание психологической помощи было не просто более эффективным и осмысленным занятием, но также – социально приемлемым. Среди наиболее важных этических принципов психологического консультирования традиционно выделяют следующие:

1. Доброжелательное и безэмоциональное отношение – целый комплекс профессионального поведения, направленного на то, чтобы клиент чувствовал себя спокойно и комфортно.

2. Ориентация психолога на нормы и ценности клиента – психолог-консультант ориентируется на клиента, а не на социально принятые нормы и правила, что может позволить клиенту быть искренним и открытым.

3. Анонимность – никакая информация, сообщенная клиентом психологу-консультанту, не может быть передана без его согласия ни в какие организации и другим лицам, в том числе родственникам или друзьям. Вместе с тем существуют исключения (о которых психолог должен заранее предупредить клиента).

Записаться на консультацию можно по телефону или можно подойти непосредственно в консультационный кабинет, который работает по графику (график находится на информационных стендах педагогов-психологов и размещен непосредственно на дверях кабинета).

Почему люди обращаются за психологической помощью? Как правило, чтобы:

- улучшить свое душевное самочувствие;
- наладить отношения с близкими людьми;
- избавиться от вредных психологических привычек;
- облегчить принятие важных решений;
- восстановиться после сложных событий в жизни;
- решить психологические проблемы, к которым обычно относят неуверенность в себе, различные страхи, последствия стресса и другое.

В большинстве случаев первое обращение к психологу происходит по телефону. В этом разговоре психолог и клиент знакомятся, составляют первое впечатление друг о друге, договариваются о встрече. Сделать по телефону большее, как правило, невозможно. Хотя есть, конечно, психологические телефоны доверия, но это только первая помощь. А в результате индивидуальной консультации вы сможете стать уверенными в себе; избавиться от стеснительности, застенчивости при общении с людьми; понять, почему одни и те же ситуации повторяются в жизни; освободиться от застарелых обид, страха неудачи, поражения; полюбить себя и научиться жить в гармонии и любви с окружающими; стать независимым, научиться выражать свои эмоции; перестать нести ответственность за счастье других людей; принимать себя без критики и осуждения, стать хозяином своей жизни.

Часто путают различные специализации деятельности специалиста в области практической психо-

АДРЕСА КОНСУЛЬТАЦИОННЫХ КАБИНЕТОВ:

- ♦ диспетчерская: ул. Октябрьская – 209-56-07 д. 4-202; д. 10-108; д. 10а-102
- ♦ диспетчерская: ул. Курчатова – 207-01-08 д. 6-211, д. 8-1
- ♦ пр. Дзержинского, 87-224, 259-74-93

6 вещей, которые делают счастливые ЛЮДИ

Вы замечали, что при примерно равных обстоятельствах одни люди ощущают себя счастливыми, а другие нет? Почему так? Наука пока точного ответа не знает, а может и не узнает никогда. Но есть исследования, которые выделяют те характеристики, которые присущи людям, ощущающим себя счастливыми. Давайте попробуем рассмотреть, что отличает их от других людей – может, есть какой-то особый секрет!

Они окружают себя счастливыми людьми

Причем это не значит, что у этих людей все благополучно. Просто мы такими их воспринимаем, подмечаем успехи и удачи, и меньше внимания обращаем на их проблемы. А еще нет смысла им завидовать, ведь счастье внутри нас, а не блистает в глазах окружающих, как, например, успех. Зато как приятно находиться в кругу счастливых людей, получать частичку их счастья и, следовательно, себя чувствовать более счастливым. Тем более что в этом есть хорошие побочные эффекты: поддержка, уверенность, комфорт и т.д.

Что можно предпринять? Прежде всего изменить мироощущение: перестать постоянно жаловаться, видеть только негатив, не будьте обидчивыми, не скатывайтесь в сторону одной критики, любите себя и других.

У любого явления есть две стороны – положительная и отрицательная. И важно, на какой вы концентрируетесь. Для этого не бойтесь увидеть вначале в положительном отрицательное, а затем наоборот. Будьте притягательными, вызывайте интерес у окружающих, будьте интересны сами себе, умейте себя презентовать, делитесь собственным счастьем, искренне радуйтесь счастьем других, научитесь делать комплименты.

Они умеют восстанавливаться

Проблемы для них вызов, чтобы развиваться дальше, совершенствоваться. Часто они их воспринимают как шанс продвинуться дальше и в работе, и в жизни. Зачастую у них имеется целые технологии и методы по восстановлению. Кстати, они любят учить других, как справляться с проблемами. А еще они втягивают в этот процесс других, делясь энергией, задором и отношением к жизни. Это не значит, что они не умеют грустить, просто делают это рационально. Возможно, вы смотрите и чересчур переживаете мелодрамы, а они предпочитают их снимать, чтобы потом пустить в прокат и думать о следующих фильмах (может быть, о комедии).

Что можно предпринять? Отдых – это тоже работа. Планируйте его, как планируете работу и важные дела. И вот эти планы необходимо выполнять обязательно. А потом еще и отчитаться об их качественном выполнении. Кому? Хотя бы себе самому.

Не забывайте, что существуют большое количество терапий: арома, аниме, цветовая, звуковая и т.д. Но самая лучшая терапия – общение.

Они действуют, чтобы стать счастливее

Лень – привилегия несчастных. Но любой человек хотя бы немного ленив. Все зависит от того насколько вы умеете справляться с ленью и мотивировать себя действовать. Счастливые люди в большой мере сами создатели счастья. Например, они зарабатывают деньги не ради денег, а для того, чтобы их разумно, полезно и, главное, – «душевно» потратить. Также их деятельность отличается разнообразием,

они много чем интересуются, имеют хобби, стремятся к познанию нового. Они умеют очень эффективно распределять свое время и усилия.

Что можно предпринять? Во-первых, убедите себя, что вы счастливый человек. Во-вторых, найдите подтверждение тому, что вы счастливый человек. В-третьих, добейтесь, чтобы другие говорили, что вы счастливый человек. А все остальное должно на это работать. Как? Это ваш личный творческий процесс, в котором ключевое место занимает тайм-менеджмент.

Они предпочитают давать, а не брать

Счастье, которым не делятся, становится тусклым, и имеет свойство портиться. И разве это не счастье, если сделать кого-то немного счастливее? Можно перефразировать первый раздел нашего материала «Счастливые люди окружают себя счастливыми людьми» на «Счастливые люди окружают себя счастливыми людьми, которых сами создают». Пафосно, но жизнеутверждающе.

Чтобы что-то давать, надо что-то иметь, и это все образует создающую цепочку и даже цикл – «имею-даю-получаю». Получать они предпочитают удовлетворение и, как следствие, самоактуализацию – самоуважение, самопризнание, самопринятие и другое, а это, в свою очередь, удел счастливых людей.

Что можно предпринять? Пробуйте «дорастать» до уровня, когда вы сможете что-то дать другим. Это может быть совет, конкретная помощь, участие, доброе слово, поддержка и многое другое. А признаком того, что вы достигли такого уровня, является то, что от вас искренне готовы принять помощь. И помните, что великие дела начинаются с малых.

Они видят во всем хорошее

Восприятие интересная штука. Оно результат нашего интеллектуального развития, культурной компетенции, социальной активности. Но основой всего этого служит способность видеть хорошее и в хорошем, и в плохом. Как в сказке добро всегда побеждает зло, так и в мыслях – хорошее стимулирует нас жить, а плохое оставляет топтаться на месте, пока мы опять не сдвинемся с мертвой точки. А вы готовы впустую терять время, отведенное для жизни? Нет? Тогда учитесь мыслить позитивно и уметь видеть хорошее.

Что можно предпринять? Радуйтесь мелочам и сумейте на это обратить внимание других. Ибо радость в одиночестве дешево ценится, а в компании уже дороже. Когда вы прочитали классный анекдот – это одно, а вот когда рассказали его другому – согласитесь, уже другое удовольствие.

Улыбнитесь своим знакомым (только искренне), пожелайте всего хорошего другим (только искренне), и вам вернется.

Они умеют отключаться

Не путайте с «падать в обморок». Речь идет о способности к эффективной саморегуляции. Если надо работать, тогда сосредотачиваемся и отключаемся от второстепенных процессов. Если мы в театре, то получаем искреннее удовольствие от действия, а не думаем о таких навязчивых каждодневных проблемах. Если общаемся с друзьями, то общаемся с друзьями, а не постоянно жалуемся, критикуем и обижаемся. Выходя из комнаты, вы выключаете свет, так уметь также переключиться с рабочего режима на режим отдыха.

Что можно предпринять? Разделяй и властвуй. Работе – рабочее, отдыху – душевное. Если у вас это не получается, попробуйте довериться близким и друзьям, пусть они за вас это сделают. Помните, они уже вам намекали – «Хватит говорить о работе!!!»

Кстати, критерием того, что вы умеете отключаться, служит крепкий сон.

Как видите, особых секретов нет, а есть некая концепция взгляда на мир и окружающих. А это уже «в наших руках», вернее – головах. Так что мешает нам измениться и продвинуться по пути к ощущению счастья? Мысли несчастного человека. Так избавьтесь от них (имеются в виду мысли ☺).

И еще. Надо помнить, что ощущение счастья не постоянно. Если вы чувствуете себя несчастным – это временно. Стремитесь изменить такое положение вещей и желательнее в ближайшем будущем, будьте борцом за свое счастье. Но если вы ощущаете себя сейчас счастливым, то, к сожалению, это тоже временно. Учитесь защищать свое счастье. Как говорится, счастье – это путь, а не пункт назначения.

Психолог как источник знаний и информации

Психолог-консультант – это специалист, который имеет высшее образование и специальную подготовку в области практической психологии. Поэтому,

если вы нуждаетесь в знаниях, как принято вести себя в той или иной ситуации, какая стратегия наиболее эффективна в определенной ситуации, как трактуется то или иное социальное явление, а выводы и план действий хотите оставить за собой, то обращайтесь за консультацией с полным правом рассчитывать на знания и информацию, которой обладает специалист.

Какую информацию может дать психолог? Самую разнообразную, интересную, а главное – полезную, то есть любую информацию, которая связана с теоретической либо практической психологией. Например, как повысить самооценку, как справиться с тревогой или напряжением, как решить сложную конфликтную ситуацию, как научиться преодолевать свои страхи, как эффективно управлять своим временем и многое другое.

Этим вы сэкономите свое время и силы, избежите ряда ошибок, ваши действия будут более эффективными и плодотворными. При этом вы оставляете для себя значительный простор для самостоятельных действий, инициативы и творческого процесса. Главное – ваша заинтересованность, готовность работать над собой и открытость к новой информации.

Психолог как копинг-стратег

Зачастую наши проблемы заключаются в правильности нашего поведения в той или иной ситуации. А как подобрать верную стратегию? Опыт и знания многих

людей порой указывают на наиболее приемлемую и эффективную, такие формы называют копинг-стратегии.

Например, если у студента существует потребность активно проявлять себя в студенческой жизни, но при этом из-за неуверенности в себе он занимает пассивную позицию и не проявляет себя, то в контексте стратегий поведения психолог совместно со студентом может разработать план, основанный на постепенном проявлении активных форм поведения с поддержкой в реализации.

Психолог-консультант может использовать специальные алгоритмы и знания для помощи в постановке и реализации целей, приобретения каких-либо навыков, научению активным действиям. Но вместе с тем он смотрит шире и глубже на ситуацию, опираясь на взаимодействие со студентом, поддерживая с ним эмоциональный контакт, учитывая его потребности и картину его мира, что позволяет не просто выработать стратегию поведения, но на качественно другом уровне переосмыслить ситуацию и научиться справляться с ней самостоятельно.

В какой роли может быть психолог-консультант?

Психолог как эксперт в сфере чувств и эмоций

Бывает так, что наши переживания в большей степени влияют на наше поведение, действия и даже саму жизнь, чем того требует ситуация. И совладать с ними очень сложно. Эмоции управляют всей нашей жизнью. Они всегда нам сообщают что-то о нашем внутреннем мире, о том, сквозь какую призму мы смотрим на окружающую нас среду, и дают энергию на то, чтобы вносить изменения.

Однако эмоции не всегда говорят нам правду, потому что в психике человека они преломляются через прошлый опыт или заимствованные чужие установки. Задача психолога-консультанта – научить студента пользоваться этим инструментом (осознавать свои чувства и эмоции и уметь управлять ими), а не относиться к нему как к опасному зверю, которого лучше посадить в клетку и держать на голодном пайке (подавлять свои эмоции и не проявлять их, тем самым разрушая свое физическое и психическое здоровье).

Чем занимается психолог-аналитик? Во-первых, тщательным изучением проблемы, исследованием ее истоков, ее места и значения в психике человека, связи с другими особенностями личности. Это по-

Психолог как аналитик

зволяет не только обнаружить глубоко лежащие и часто неосознаваемые корни актуальных переживаний, но и ресурсы человека, его потенциал, его внутреннее богатство.

Во-вторых, анализом взаимодействия и чувств, которые возникают в этом процессе. Он помогает обнаружить скрытые мотивы и убеждения, причины конфликтов (часто человека с самим собой).

Однако самой главной и первоочередной задачей психолога-аналитика является установление отношений с клиентом, глубокого человеческого контакта с доверием, с совместным эмоциональным переживанием его проблем и самых разнообразных чувств от любви до ненависти. Именно в отношениях можно корректировать травмирующие следы прошлого опыта, избавлять от сдерживающих развитие внутренних конфликтов, открывать путь желаниям, фантазиям, чувствам.

Однако, несмотря на все достоинства психолога, он не является волшебником. Если студент, обратившийся за консультацией, не доверяет психологу, не открывает сокровенные уголки своей души, не выполняет договоренности, то, к сожалению, изменения невозможны. Работа над собой – величайший труд, психолог не может сделать за вас вашу работу, но может поддержать и направить на верный курс. Залог успешной работы с психологом – это совместный труд!